

Aalisarneq Piniarneq Nunaqarfıllu pillugit ataatsimiititaliap ileqquusumik 6. september 2022-imi ataatsimiinnerata 05 imaqarniliornera

Ataatsimiinneq ingerlanneqassaaq 6. september 2022 aallartissallunilu nal. 08.30.

Peqataasut:

Atassut

Anna Karen Hoffmann, Kangerlussuaq

Inuit Ataqtigıit

Agathe Fontain, Sisimiut

Naleraq

Abel Enoksen, Sisimiut

Siumut

Aqqalu Skifte, Maniitsoq

Gideon Lyberth, Maniitsoq



Ammasumik ataatsimiinnermi oqaluuserisassat:

Imm. 01 Oqaluuserisassat akuersissutigineri

Suliassat naliginnaasut

Imm. 02 2023-mut qilalukkat qaqortanut aamma qernertanut pisassiissutit pillugit tusarniaaneq

Imm. 03 2023-mut niisat pisassiissutissat tusarniutigineqarnerat

Paasissutissiissutit

Imm. 04 2022-mi Qeqqata Kommuniani Sisimiut aqutsiveqarfiani aasaanerani ukiaanerani umimmaat pisassiissutit agguanneqarnerat pillugit aalajangiineq

Imm. 05 Tamalaat



Punkt 01 Oqaluuserisassat akuersissutigineri

Aalajangiineq

Oqaluuserisassat akuersissutigineqarput.



Imm. 02 2023-mut qilalukkanut qaqortanut aamma qernertanut pisassiissutit pillugit tusarniaaneq

Journalnr. 72.01.01.01

Tunuliaqutaq

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfiup ulloq 11.08.2022 ukiumi pisassiiffiusumi 2023-imi qilalukkat pisassiissutaasut pillugit nalunaarutaa.

2023-mut qilalukkanut qaqortanut aamma qernertanut pisassiissutit tusarniaanermi nalunaarutigineqarpoq qilalukkat qaqortanut qilalugartassiissutit 2022-imut naleqqiullugu allannguuteqassanngitsut siunnersuutigineqarpoq. Qilalukkanut qernertanut qilalugartassiissutit 2022-imut naleqqiullugit annertuunik allannguuteqassasut siunnersuutigineqarpoq.

Maleruagassatigut tunngavissaq

Arfernik angisuunik illersuineq piniarnerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 27. januar 2017-imeersoq.

Pissutsit atuuttut

Tusarniut umiatsiaararsortunut aalisartut piniartullu peqatigiiffiitut tusarniutigineqarpoq. Tamatumani SAAPP kisimi akissuteqaammik apuussilluni. Taakku saniatigut nunaqarfinni Sarfannguani Itillimilu aalisartut piniartullu peqatigiiffii tusarniaavigineqarput, kisiannili akissuteqaammik tigusaqarfigineqaratik.

SAAPP imatut tusarniaanermut 25.08.2022 akissuteqarpoq:

“Qilalukkanik tusarniaaneq qeqqata aqutsiveqarfiani siunniussavarput illoqarfikkaarlugu pisassiisarneq innersuutigissavarput, allaninngaaniit pisasssat ilanngartuunneqartarnek pinaversaattinniarlugu, aammalu qernertanik pisassaarunnerput akuerisinnaanngilarput akuttugaluaniq pisaqartoqartarmat.

2023 qilalukkat qaqortat qernertallu pisassiissutit illoqarfikkaarlugit naleqqunnerussaaq agguanneqartarpata.

Qilalukkat killilersorneqarneri akuerineqarsinnaanngilaq atorfillit paggatassiinermi ilaatinneqartarnerat, tamanna piujuaannartitsinerunngilaq, piniartullu inuutissarsiorneranut akornusersuilluni. Saniatigooralugu nammineq aningaasarsiaqareerput, piniartulli inuutissarsiutigalugu isertitassatut isumalluutigaat, tamannalu piujuaannartitsinerunngilaq.”

Allaffeqarfiup naliliinera

Allaffeqarfiup nalilerpaa SAAPP-mit pisassiissutissatut Naalackersioqarfiup siunnersuutaata qilalukkanik qaqortanik pisassiinerup allatut aaqqinneqarnissaa isumaqatiginartoq. Aamma SAAPP-mit qilalukkanik qernertanik Qeqqata Kommunia pisassinneqannginnera akuerisinnaanagu uparuaanerat paasinartoq. Taamaammat allaffeqarfiup nalilerpaa APNA-mi ataatsimiititaliap ilaasortaasa oqaluusereriarlugu tusarniutigineqartumut akissutissamik ilusiliissasut.

Innersuussut

APNA-mi ataatsimiititaliap ilaasortaasa oqaluusereriarlugu tusarniutigineqartumut akissutissamik ilusiliissasut.

Aalajangiineq

SAAPP-p oqariartuutaa allakkaatigut Naalackersuisoqarfimmu saaffiginnissutigineqassaaq. Qaqortanut tunngatillugu qangatut illoqarfikkaartumik pisassiisarnissaq kissaatigineqarpoq, qernertanillu pisassiinnginneq isumaqataaffigineqarani.



Ilanngussat

1. 2023-mut qilalukkanik qaqortanik aamma qernertanik pisassiissutit pillugit tusarniaaneq 11.08.2022-imeersoq
2. SAAPP-ip tusaniaanermut akissuteqaataa



Imm. 03 2023-mut niisat pillugit pisassiissutisat tusarniutigneqarneri

Journalnr. 72.01.03.01

Tunuliaqutaq

2023-mi niisat pillugit pisassiissutisat Aalisarnermut Piniarnermullu naalakkersuisoqarfimmit allakkatigut 15.08.2022-meersukkut tusarniaassutaavoq.

Maleruagassatigut tunngavissat

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 12, 29. oktober 1999-imeersoq.

Maannamut Kalaallit Nunaat tamakkerlugu arfernut mikisunut allanut tunngasumik (qilalugaanngitsunut) malittarisassaqaanngilaq, taamaattoq nalunaarutit aqutigalugit ilusiliisoqarnissaa suliniutigineqarluni.

1992 aallarnerfigalugu quppersagaq Piniarneq allattuivik atorlugu pisanik nalunaarsuisoqartussaavoq. Nalunaarut aqutigalugu arferit mikinernut allanut qilalugaanngitsunut malittarisassiortoqarnikuunngilaq. Tassa taannaavoq malittarisassaqaq aalajangersaavigisassaqaq.

Pissutsit atuuttut

Siorna 2021-mi oktoberimi Kalaallit Nunaata Kitaani niisat pillugit pisassiisalernissap atuutilersinneqarnissaa pillugu tusarniaasoqarpoq.

Tusarniaanermut tassunga Qeqqata Kommunია akissuteqarpoq. Niisat pillugit pisassiisalernissap 2022-miit atuutsineqalernissaa Qeqqata Kommuniata isumaqatiginngikkaa. Qeqqata Kommuniata kissaatigigaa pisassiisalernissaq pitinnagu niisaqassutisimik misissuinerit ingerlanneqaqqaartariaqartut aamma NAMMCO-p Pinngortitaleriffiullu inassuteqaataasa saniatigut Atuisut ilisimasaat ilanngullugit isiginiarneqartariaqartut.

Maannakkut tassa 2023-miit pisassiisalernissaq siunniunneqarluni tusarniaassutigineqarpoq.

Pisassat agguataarnissaannut siunnersuut

Niisanik pisassiissutit tulaassassat 1.869-iusut (aallaarsarisat annaasallu ilanngunnagit) naapertuilluartumik agguataarnissaat qularnaarniarlugu, kinguliini pisarineqarsimasut nalunaarsorneri, niisanut Kalaallit Nunaata kitaa tamakkerlugu pisarineqarsimasunut tunngasut (avannaa kujataalu ilanngullugit) maannakkut kommuuniusut aallaavigalugit immikkoortinneqarsimapput.

Nalunaarsuutit ukiut 10-t ingerlaneranni nalunaarsugaapput, 2011-minngaani 2020-mut.

Kinguliini ataani Kalaallit Nunaata kitaani (Avannaa kujataalu ilanngullugit) pisarineqartut:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Tamakk.
Niisa	2828	2385	2646	2558	2009	2375	2385	2890	2778	3658	26512

Qeqqata Kommunია (49%)

Aqutsisoqarfik	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Tamakk
Maniitsoq	1166	1155	1079	1005	797	1001	850	1143	1006	1167	10369
Sisimiut	369	293	263	264	295	233	210	249	196	322	2694
Tamakkerlugit	1535	1448	1342	1269	1092	1234	1060	1392	1202	1489	13063



Pisassat agguataarnissaannut siunnersuut

Siuliini pisarineqartut nalunaarsorneqarnerini erserpoq Kalaallit Nunaata kitaani niisat amerlanerpaat pisarineqartarsimasut, Qeqqata kommuniani pisarineqartarlutik, Kommuneqarfik Sermersooq (kita) aammalu kommune Qeqertalik, aqutsiveqarfinni Maniitsumi pisarineqartut amerlanerpaallutik (10.369) Nuuk (5.352), Sisimiut (2.694) aammalu Kangaatsiaq (2.145). Kalaallit Nunaat tamakkerlugu niisat pisarineqartut ukiuni 10-ni pineqartuni 26.467-usimapput. Pisarineqartunit taakkunannga Qeqqata kommuniata 49 %-t pisarisimavai, taakkunanngalu 79 %-t Maniitsup aqutsiveqarfiani pisarineqarsimallutik.

Piniarsinnaatitaanermut tunngatillugu aammalu Kalaallit Nunaata kitaani akuersissutinik tunniussinissami siunertarineqassaaq, taamaallaat inuit akuersissummik, arferit mikisut pillugit nalunaarusiami suliarineqartumi malittarisassat naapertorlugit pigisaqartut niisanik piniarsinnaanissaat. Akuersissutip ukiumi tassani atuuffiani niisamik 1-mik pisaqartoqarsinnaassaaq. Imatut paasineqassaaq akuersissut 1 = niisa ataaseq. Arlalinnik pisaqarniaruni arlalinnik akuersissutinik qinnuteqassaaq, soorlu arfernut angisuunut taamaattoq. Niisanniarneq, niisat pisarisuukkat aammalu aallaarsarisat kommuunerisamut, illoqarfigisamut imaluunniit nunaqarfigisami kommuunip allaffianut sapinngisamik piaartumik nalunaarutigineqartassapput.

Tamatuma saniatigut ukiumi piniarfiusumi pisarinngitsuukkat ukiup tullianut nuunneqarsinnaaneri sulissutigineqassaaq. Suliaq naammassippat uterfigissavarput.

Aalisarneq Piniarneq Nunaqarfíllu pillugit ataatsimiititaliap ileqquusumik 6. september 2022-imi ataatsimiinnerata 05 imaqarniliornera

Killilersuisoqannginneraniit killilersuilernissamut ikaarsaarnissaq sakkortuallaannginnissaa anguniarlugu piffissaq ikaarsaarfiusoq ingerlanneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, taamalu pisassiissutissat qummut killissaat siunnersuutigineqarpoq uumasut **2.629**-unissaat, tassalu aallaqqaammut aallaarsakkat aamma annaasat ikaarsaariarfiusumi ilanngunneqassanngikkallassasut. Aallaarsaakkalli aamma annaasat sulí nalunaa-rutigineqartassapput. Ukiunilu tulliuuttuni uumassusilerisut siunnersuinerat qanillattorneqarluni pisarineqartussatullu innersuussutigineqartut malinneqaleriartorneqassallutik.

Pisassiissutigineqartut sapinngisamik Kalaallit Nunaata kitaani ukiuni 2011-miit 2020-mut niisat pisarineqartut 2.629-iusut (aallaarsakkat nalunaarutigineqarnerlu ajortut ilanngunnagit) %-inngorlugit nalunaarsorneri naapertorlugit agguarneqassapput. Kinguliini tabelini takuneqarsinnaapput 2023-mi Kalaallit Nunaata kitaani agguaaassinissamut siunnersuut.

Missingersuut – Kalaallit Nunaata Kitaani niisanik pisassiinissamut agguataarnissaannut siunnersuut.

Kommunit	2023
Qeqqata Kommunía	1.300
Kommuneqarfik Sernersooq (Kitaa)	703
Kommune Qeqartalik	385
Kommune Kujalleq	156
Avanaata Kommunía	85
Katillugit	2.629

Tusaniaanermi kisitsisini saqqummiuneqartuni takuneqarsinnaavoq Qeqqata Kommuniani pisarneqartunit 79%-ii Maniitsup aqutsiviani pisarineqartarsimasut.

Qeqqata Kommunianut pisassiissutissat 1.300-juussappata Kommunillu iluani agguanneqassappata 79% tungavígalugu taava Maniitsup aqutsivianut pisassiissutaassapput 1.027-it. Sisimiut aqutsivianut pisassisutaassallutik 273-it.

Ukioq 2020-mi Maniitsup aqutsiviani pisarineqarsimasut 1.167-it nalunaarutigineqarsimapput.

Sisimiut aqutsiviani 322-it pisarineqarsimasut nalunaarutigineqarsimapput. Taamaalilluni Qeqqata Kommuniani 2020-mi katillugit 1.489-it pisarineqarsimasut nalunaarutigineqarsimapput.

Taamaalilluni 2023-mi pisassissutit 1.300-juussappata taakkua 2020-mi pisaninngarnit 189-nit ikinnerussapput.

Aalisartut piniartullu peqatigíffiinik tusarniaanermi akissuteqaatit:

Maniitsumi umiatsiaararsorlutik aalisartut piniartullu peqatigíffiata 30. August 2022 akissuteqaatiminni matut allapput:

“MUAPP-miik niisat killilersugaanissaat nalunaarsorneqarnissaat pillugit isumaqataaangílagut.

Niisanniartartut ilaasortagut amerlasoorsuunngíllat. Ilaallu qaqutigoorlutik. Kisianni nalunaarsornissai ataasiakkaarlugit qilalukkat allallu killilersukkat assígalugit pílernissai isumaqatiginngílarput. Piniarnermut allagartamik ukiumut immersugassami pisat nalunaarsuiffissaani allattaratsígit naammagaarput.

Killilersuineq píssappat kissaatigaarput sulisartut pínialuttartut síullertut eqqorneqaqqaartariaarput piniartut píngaarnerpaatinneqartariaarput piniakkanik tamanik”.

Sisimiuni angallateerarsorlutik aalisartut piniartullu peqatigíffiata SAAPP akissuteqaatiminni 29. August 2022 imatut allapput:



“Taamak isikkoqartillugu peqatigiffimmik akuersaanngilarput taamak killilersuisoqarnissaa”.

Allaffeqarfiup naliliinera:

Allaffeqarfiup nalilerpaa 2023-mi pisassiisoqassappat Qeqqata Kommunianut pisassiissutit 2020-mi pisarineqarsimasutut nalunaarutigineqartunit ikinnerumaassasut. Allaffeqarfiulli aamma ilisimavaa piniarnermut allagartaqarnermut atatillugu pisanik nalunaarsuiffimmi nalunaarutigineqartartut qanoq tatiginartiginersut apeqquserneqartartoq. Piniartunit oqaatigineqartarpoq pisat amerlassusaat piviusut nalunaarutigineqartartunit amerlanerusut. Tamannali takussaasumik uppernarsaatissaqanngilaq, taamaallaat matumani kisitsisini tunngavigineqarmata piniarnermut allagartaqarnermut atatillugu pisanik immersukkat.

Allaffeqarfiup nalilerpaa niisamut ataatsimut atuuttumik akuersissummik pisassiisoqartalissappat kommunimi allaffissornermut annertuumik sunniuteqassasoq. Pisassiissutissat pisarineqartartullu taamak amerlatigitillugit Kommunimi allaffissornermut annertuumik nukissamik tigusissasoq Allaffeqarfiup nalilerpaa.

2023-miit pisassiisoqartalissappat Allaffeqarfiup nalilerpaa niisanniarneq ajortut ilanngullutik qaqtigulluunniit niisaniartartut qinnuteqartassasut taamaalilluni kikkunnut qassinillu inummut ataatsimut pisassiisarnissaq aqqissoruminaassasoq. Tamatumalu kingunerisinnaagaa pisassinneqarsimagaluarlutik atuinngitsoortut amerlasinnaanerat. Tamannalu nunaqatigiit neqissaqarniarnerannut sunniuteqarnerlussinnaasoq.

2023-miit niisanik pisassiisoqartalissagaluarpat paggatassiilluni pisassiisarneq atuuttariaqartoq Allaffeqarfiup nalilerpaa siunnersuutigalugulu. Akuersissummik qinnuteqartut akuersissummik tunineqartassasut pisaqartut immersukkami nalunaarutigisassagaat qassinik pisaqarnerlutik aqutsiveqarfimmilu pisassat nungunnissaata tungaanut piniarneq ingerlanneqartassasoq.

Innersuussut

Innersuussutigineqarpoq tusarniaaneq ataatsimiititaliap eqqartussagaa aalajangiillunilu Kommuni tusarniaanermut qanoq akissuteqassanersoq.

Aalajangiineq

Aalajangiunneqarpoq aallakkatigut Naalakkersuisoqarfik saaffigineqassasoq. Niisaqassuseq misissuiffigineqarpoq kissaatigineqarpoq aalajangiisoqartinnagu. Allaffinnerulernissaq kissaatigineqanngilaq.

Ilanngussaq

1. 2023-mi niisat pillugit pisassiissutissat Aalisarnermut Piniarnermullu naalakkersuisoqarfimmit allakkatigut 15.08.2022-meersukkat tusarniaassut
2. Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 12, 29. Oktober 1999-imeersoq
3. Maniitsumi umiatsiaararsorlutik aalisartut piniartullu peqatigiiffiata akissuteqaataa 30.08.2022-meersoq
4. Sisimiuni angallateerarsorlutik aalisartut piniartullu peqatigiiffiat, SAAPP, oqaaseqaataat 29.08.2022-meersoq

Imm. 04 2022-mi Qeqqata Kommuniani Sisimiut aqutsiveqarfiani aasaanerani ukiaanerani umimmaat pisassiissutit agguanneqarnerat pillugit aalajangiineq

Journalnr. 72.01.01

Tunuliaqutaq

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup susassaqtunut tamanut nalunaarutaa 17. juni 2022-imeersoq.

Qeqqata Kommuniani Sisimiut aqutsiveqarfianut ukiaanerani umimmanniarnissamut umimmaat 300-it pisassiissutigineqarput.

Maleruagassatigut tunngavissaq

Namminersorlutik Oqartussat umimmaat illersugaanerat piniagaaneralu pillugit nalunaarutaat nr. 8, 27. juni 2013-imeersoq.

Pissutsit atuuttut

Sisimiut aqutsiveqarfiani aalisartut piniartullu peqatigiiffii aammalu Sisimiuni tapertaralugu piniartut peqatigiiffiat kiisalu nunaqarfinni aqutsisut tusarniaavigineqarput 75/25 %-mik pisassiissutinik avitsisarnermut allannguutissamik siunnersuutissaqarnerut.

Tusarniaavigineqartunit tulliuttut akissuteqarput:

Sisimiuni Saniatigooralugu Piniarnermik Allagartallit Peqatigiiffiat ”Nattoralinnguaq” imatut akissuteqarpoq:

Pisassiissutit agguanneqarnissaanut Nattoralinnguaq -miit agguariaaseq tapersersortagarput 75/25 taperserparput.

Inuutsissarsiutigalugu Pinianermik inuutsissarsiutilinnut 75% sunngiffimmi allagartalinnut 25 % kisitsisinngorlugu 225/75 tusarniummi allassimasoq taarserparput.

Kangerlussuarmi Nunaqarfimmi Aqutsisut imatut akissuteqarput:

2022-imi aasaanerani ukiaanerani umimmanniarnissami umimmaat 300-it inuutsissarsiutigalugu aammalu sunngiffimmi allagartalinnut qanoq avinneqarnissaat pillugu tusarniaaneq. Aasaanerani ukiaanerani umimmannik pisassiisarneq taamatut isikkorqaqqinnissaa Kangerlussuarmi Nunaqarfimmi aqutsisut ajorinngilaat.

Tusarniaavigineqartut sinneri oqaaseqaateqanngillat.

Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisinnaasai

Ilanngussaqaanngilaq.

Allaffeqarfiup naliliinera

Allaffeqarfiup nalilerpaa ukiumi siuliini pisassiissutit umimmaat 300-t inuutsissarsiutigalugu piniartunut piniartutunullu 75/25%-mik avittarnerinut 2022-mi aasaanerani ukiaanerani umimmanniarnissami allannguutissamik siunnersuuteqartoqanngimmat allannguuteqarani taamatut avinneqassasut.

Allaffeqarfiup innersuussutaa

Innersuussutigineqarpoq aasaanerani ukiaanerani umimmanniarnissamut umimmaat 300-it pisassiissutit imatut avinneqassasut:



Inuutissarsiutigalugu aammalu sunngiffimmi allagartalinnut 75/25 %-mik avinneqassasut, kisit-sisinngorlugu inuussutissarsiutigalugu allagartalinnut 225-iussapput sunngiffimmi allagartalinnut 75-inik amerlassuseqassapput.

Siulittaasup aalajangiinera

Aalisarnermut Piniarnermut Nunaqarfiillu pillugit ataatsimiititaliami siulittaasoq 12. juli 2022 aalajangiivoq innersuussutigineqartoq akuersissutigalugu.

Aalisarnermut piniarnermut nunaqarfiillu pillugit ataatsimiititaliaq tulliani ataatsimiilerpat aalajangiineq pillugu paasissutissiissutigineqassaaq.

Innersuussut

Aalisarnermut piniarnermut nunaqarfiillu pillugit ataatsimiititaliamut paasissutissiissutigineqarpoq.

Aalajangiineq

Paasissutissiissut tusaatissatut tiguneqarpoq.

Ilanngussat

1. 2022-ip aasaaneranut ukiaaneranullu tututassiissutit umimmattassiissutillu piniarnissaallu piffissaliussat pillugit Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfiup susassaqtunut tamanut nalunaarutaa 17. juni 2022-imeersoq
2. Namminersorlutik Oqartussat umimmaat illersugaanerat piniagaanerallu pillugit nalunaarutaat nr. 8, 27. juni 2013-imeersoq
3. Nattoralinnguamiit tusarniaanermut akissutaat
4. Kangerlussuarmi Nunaqarfimmi aqutsisut tusarniaanermut akissutaat

Imm. 05 Tamalaat

Anna Karen Hoffmann apeqqutigivaa ataatsimiinnerit ualikkut ingerlanneqarsinnaanersut. Akuerineqarpoq taamaaliortalernissaq nal. 13.00 aallartitalissaalluni.

Tusarniaaneq aqerlunik atuinnermut tunngasoq Iver Lyberth-ip nassuiaateqarfigivaa.

Maniitsumi quersuarmik pisinissamut tungasumik Iver Lyberth paasissutissiivoq.

Teknikkeqarnermut pisortaq Sisimiuni kran-imut tunngasumik paasissutissiivoq. Aamma puttasunik tunngasumik ilisimatitsivoq.

Anna Karen Hoffmann Kangerlussuarmi piniarnerup ingerlalluarpasinnera iluarusuutigivaa, ukuli Ilulissaniit Nuummiillu piniariartortartut kukkullutit pissusilersortartut ataatsimiititaliamiit akulerussinnaanersugut apeqqutqanut Iver Lyberth akissuteqarpoq.

Otto Berthelsen naggataaq ataatsimeeqataaneranut suliarpassuanullu qujaffigineqarpoq qaammatip naanerani soraarninggussaagami.

Søren Alaufesen Sisimiuni aalisarnermut piniarnermullu siunnersortinngortoq ataatsimiititaliamilu allatsinngortoq tikilluaqquneqarpoq.

Otto Berthelsen naggataasumik oqaaseqarpoq.

Ataatsimiinneq naammassivoq nal. 09.27